

Bille: Den nærmeste Anledning til, at jeg begjærede Ordet, er paa en mærkelig Maade forfunden. Der var under et Foredrag af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), at der faldt nogle Uttringer fra hans Side, som vendte tilbage til dette enkelte Exempel paa den aldeles uforholdsmæssige Bæftatning, som gjennem Toldlovgivningen er lagt paa nogle enkelte Artikler, nemlig forarbejdede eller let forarbejdede Trævarer, og da det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), der har bragt dette Exempel frem, i den Tro derved at kunne støtte sin Opfattelse af Bæfttelses-systemet, forlangte Ordet, bevægede dette mig til ligeledes at begjære det. Det ærede Medlem har nu trukket sig tilbage fra den meget fremrykkede Position, han har indtaget; hans Ven og Meningsfælle fra Randers (S. Neé) er traadt i Stedet for, men han har ladet Snedkerpørgsmaalet blive borte og har ikke berørt det. Den egentlige Anledning existerer saaledes ikke længere for mig til at komme tilbage paa dette Emne eller overhovedet nu at gaa ind paa Drøftelsen af Toldspørgsmaalet; men under Forhandlingernes Gang er der dog kommet adskillige Punkter frem, som have bevirket, at jeg istedetfor skal følge den fra Valen Bortflygtede skal tillade mig endnu at ytre mig om et Par Ting, som dog kunne siges at have noget mere almindelig Betydning for Sagen. Jeg skal først tillade mig den Bemærkning, at det synes mig at være en ubillig, Brevidelse, der af flere ærede Medlemmer, navnlig af Udvalget ifjor, er fremsat mod Regjeringen, at den ikke i større Omfang eller slet ikke har taget Hensyn til den Betænkning, der fremkom ifjor fra det af Folkethinget nedsatte Udvalg. Jeg finder, at enhver Regjering vilde handle meget uforstandig ved, naar en Sag ikke var strøden længere frem paa Drøftelsernes Vej, end at den havde været til første Behandling i en af Forsamlingerne og derpaa til Prøvelse i et Udvalg, der havde afgivet Betænkning, da at ville betragte det fremkomne Resultat som et virkelig Udtryk for, hvad der mentes af Lovgivningsmagten, eller i alt Fald Halvdelen deraf, og derefter forandre sine Anskuelser, som de fremgik af det indbragte Forslag. Det forekommer mig, at enhver Regjering, der vilde følge en saadan Vej, vilde udsætte sig for meget grundet Brevidelse for Uffikthed, Bankelmødighed, Vægelsindethed i dens hele Bearbejdelse af Lovgivningsgjenstanden. Derksom der havde foreligget en samlet Tilslutning af Rigsdagen, saa havde der været al Opfordring for Regjeringen til at tage stort Hensyn dertil, ja, dersom der kun havde foreligget et Udtryk for Folkethingets Mening ved en Afstemning, saa havde den havt en, om end mindre, saa dog i alt Fald gyldig Opfordring til at rette sig derefter, hvorved dog forresten er at bemærke, at det Thing, der ifjor skulde have foretaget en saadan Afstem-

ning, ikke existerer i Nar, idet der er foregaaet Omvalg, som saa væsentlig have forandret Thinget, at der ikke direkte kan drages Slutninger fra, hvad der skete ifjor, til det, der vil ske i Nar. Men hvorledes dette end maatte forholde sig, er dog saa Meget vist, at naar der ikke foreligger Andet end en Udvalgsbetænkning, saa vilde Regjeringen handle meget uforsigt ved at fravige de Votter i Forslaget, hvorom der var Uenighed imellem den og Udvalget, og ved at gjøre Forsøg paa at komme imøde, Forsøg, som ved at gjøres paa urette Liden vilde blive aldeles frugtesløse og vilde udsætte den hele Sag for Uklarhed og Forvirring. Det forekommer mig derfor, at Regjeringen har handlet fuldkommen rigtig ved ikke paa dette Punkt at forlade sin Stilling, men kun at gjøre saadanne Vædringer, som vare Frugten dels af yderligere Overvejelser og dels vel ogsaa af den personelle Forandring, som siden ifjor er indtraadt med Hensyn til Finansministeriets Bestyrelse. De ærede Herre have efter min Mening under deres Udtalelser været noget vel haarde og hensynsløse imod en af de Former for Bæftatning, som Staterne ere nødsagede til at anvende, der er faldet meget stærke Uttringer imod al indirekte Bæftatning, og man er tilbøielig til at anse det for at være Bæftatningens Ideal at faae al indirekte Skat til at forsvinde og erstattet med en direkte Skat. Der var en engelsk Finansminister, som engang ved en lignende Leilighed har yttret, at han i den direkte Skat og den indirekte Skat faae to lige skønne og fortryllende Damer, og at han gjorde lige stormende Kur til dem begge og frygtede meget for at give den ene af dem Fortrinet fremfor den anden, thi han indfaae, at hans Kassefs Bæftærd beroede paa, at han stod sig lige godt med dem begge. Det forekommer ogsaa mig at maatte indrømmes, at skjøndt den indirekte Bæftatning har visse Ubilligheder, Ulemper og Uretfærdigheder til Følge, medfører den dog paa den anden Side saa store Fordele, at det vilde være høist uforstandigt at indrette sin Statshuusholdning alene paa den direkte Bæftatning med Tilføjetættelse af alle indirekte Skatter, med Tilføjetættelse af Alt, hvad der hedder Forbrugsstat, Stempelstat, kort sagt alle Skatter, der ikke hvile direkte paa Person eller Eiendom, men hvile paa visse Forudsætninger af Forbrug, Forretning og deslige. Det er ganske vist, at naar man vil etablere en Forbrugsafgift og vil lægge Afgiften over paa de virkelige Livsformødenheder, saa kommer man derved til at gjenneføre en personel Bæftatning, der ligesom Kopskat i Grunden falder med det samme Beløb paa hvert enkelt Individ, hvad enten hans Midler ere smaa eller store, hvad enten hans Forbrug er mere eller mindre stort. Naar man vil beskætte Brød, Klæst, Kjød, kort sagt Alt, hvad der kræves til Livets alledagligste Nødværftighed, kommer man uregtelig til en Ubillighed som den, man har talt